

Nr 64.

Av herr **Eriksson** i Grängesberg, om upphävande av tullen å galoscher.

Under nu rådande vargatider stegras alla förnödenheter våldsam i pris. Både de varor, som tillverkas inom landet, och de som importeras bli därigenom nästan oåtkomliga för fattigt folk. De fabriker, som hämta sitt råämne från utlandet, försvara prishöjningen med ökade materialpriser och svårigheter för import. Men dessa omständigheter äro icke ensamt tillräckliga som förklaring till de höga priserna. Genom att den utländska konkurrensen är avstängd sky många fabrikanter icke att passa tillfället och hänsynslöst klå allmänheten. Ett sådant exempel utgör gummifabrikerna. Priset på de svenska galoschernä är nu 7 kronor 25 öre för yllefodrade mansgaloscher, 6 kronor 50 öre för sådana med trikå och 6 kronor för lätta. Damgaloschernä ställa sig respektive 5 kronor 50 öre, 5 kronor och 4 kronor 50 öre. Sålunda en stegring av priset sedan 1914 med 50 procent. Denna prishöjning bör ses i belysning av fabrikernas vinster, vilka äro talande nog.

Hälsingborgs Gummifabriks Aktiebolag startades år 1898 med ett kapital av 500,000 kronor, som nu ökats till 3 miljoner kronor. Den sista ökningen skedde år 1915, då kapitalet höjdes från 1 1/2 till det nuvarande genom utsläppande av 1 1/2 miljon kronor i gratisaktier. Det uppges att förut en gång gratisaktier även skulle ha utdelats. Utdelningen har varit 10 procent för åren 1900—1904, 12 procent för 1905—1911 och 15 procent för 1912—1914. För 1914 fingo alltså aktieägarna 15 procent jämte en gratisaktie eller 115 procent. För år 1915 ha de fått 25 procent, vilket alltså, då kapitalet fördubblats genom gratisaktier, utgör en utdelning av 50

procent. Bolagets bevillning för år 1914 upptogs till 763,600 kronor, verkställande direktörens till 190,000 kronor och verkmästarens till 85,000 kronor. För år 1915 utgjorde motsvarande siffror respektive 1,654,000, 346,000 och 147,000 kronor.

Svenska Gummifabriksaktiebolaget i Gislaved utdelade 1911 en gratisaktie på två gamla. Årsvinsten för 1912 var 360,000 kronor på ett kapital av 1 miljon kronor. För 1913 steg den till 394,000 kronor och för 1914 till 705,000 kronor. För år 1915 utdelades 50 procent kontant samt nio gratisaktier för tio gamla. Aktieägarna erhöilo sålunda för år 1915 dels 500,000 kronor i utdelning, dels 900,000 kronor i gratisaktier, inalles sålunda en utdelning av 140 procent eller över 200 procent på det före år 1911 verkligen inbetalta kapitalet.

De svenska galoschfabrikerna äro sammanslutna i en priskartell, varför all konkurrens inom landet är utesluten. Gummiindustrin har vuxit sig stark i skydd av en hög tullsats. Dessa vinstsiffror visa oförtydligt, att industrin hänsynslöst utnyttjar sin monopolställning och att tullen numera icke synes vara behöfelig.

Tullen på galoscher är 1 krona 20 öre för kg. Ett par vanliga trikåfodrade mansgaloscher väga 0.65 kg. och damgaloscher 0.475 kg. Ett tullskydd sålunda för dessa galoscher av respektive 78 och 57 öre för par. Galoscher äro numera ingen lyxartikel utan äro välbehöfliga för alla samhällslager, även de fattigaste, och för dem är en förhöjning av priset med tullens belopp av avsevärd betydelse.

Emot ett borttagande av tullen nu, då den utländska konkurrensen är utesluten, har anförts, att därigenom icke omedelbart vinnes någon prisminskning. Detta må vara sant, men vi böra bereda oss för andra tider och förhållanden. Gummibolagen ha haft så stora utdelningar och så starkt konsoliderat sig, att de böra kunna möta en kommande konkurrens utan tullskydd, och detta böra de redan nu få vetskap om.

På grund av det anförda hemställes,

att riksdagen måtte besluta borttaga tullen å
alla slag av galoscher (kautschukskodon).

Stockholm den 24 januari 1917.

Bernh. Eriksson.